

AANBIEDINGSBRIEF BIJ DE 'KADERBRIEF 2019-2022'

Aan de leden van de gemeenteraad en de griffier.

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : Z.058428
Bijlage :
Behandeld door : T.N. Kramer
Telefoonnummer : 8211

Verzonden:
Zuidwolde, 8 mei 2018.

Onderwerp : Aanbiedingsbrief Kaderbrief 2019.

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u de Kaderbrief 2019 aan. Normaal gesproken stellen we elk voorjaar een Kadernota op als eerste stap in de planning- en controlcyclus voor het komende jaar. Aan de hand hiervan stellen we dan gewoonlijk de Programmabegroting op. In een verkiezingsjaar volstaan we echter met een 'Financiële kaderbrief' en geen uitgebreide kadernota.

We hebben deze aanbiedingsbrief als volgt opgebouwd:

- Inleiding
- Uitkering uit het gemeentefonds
- Gevolgen InterBestuurlijk Programma (IBP)
- Financiële uitkomsten Kaderbrief 2019
- Kaderstellende voorstellen
- Planning behandeling Kaderbrief 2019

Inleiding

Volgens artikel 4 van de 'Financiële verordening gemeente De Wolden 2017' biedt het college voor 15 mei aan de raad een nota (nu dus een financiële kaderbrief) aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming. De raad stelt deze nota voor 31 juli vast.

Tijdens de voorbereidingen van deze kaderbrief heeft ook de samenstelling van het nieuwe collegeprogramma een rol gespeeld. Daarnaast heeft het rijk ons in de zogenoemde maartcirculaire geïnformeerd over de afspraken die zijn gemaakt in het kader van het InterBestuurlijk Programma (IBP).

Hoewel in de cijferopstelling voor de komende jaren de uitkomsten van het IBP zijn meegenomen, is er rondom de genoemde bedragen ook nog sprake van een aantal onduidelijkheden. Deze hebben wij benoemd op pagina 6 van de kaderbrief.

In het verslag over de controle van de jaarrekening 2017 merkt de accountant onder het kopje 'De financiële positie nader bekeken', onder meer m.b.t. het eigen vermogen op dat deze door het positieve jaarrekeningresultaat verder toeneemt. De solvabiliteit van de gemeente (reserves in relatie tot het balanstotaal) blijft hierdoor nagenoeg gelijk (61%).

Verdere informatie over de vermogenspositie van de gemeente treft u aan onder het betreffende hoofdstuk van de Kaderbrief 2019.

Als we ons richten op de meerjarige financiële doorkijk (zie pagina 6 Kaderbrief 2019), dan blijkt dat voor de laatste jaarschijf (2022) in eerste instantie een voorlopig voordelig saldo is berekend van afgerond € 217.000. Als daarbij worden opgeteld de aangedragen financiële mutaties uit de kaderbrief, dan stijgt dit saldo met ± € 1.340.000 naar een voordelig saldo van afgerond € 1.557.000. Daarmee koerst het college op een sluitend meerjarenperspectief.

Uitkering uit het gemeentefonds

In de voorliggende kaderbrief is beknopt stilgestaan bij de uitkomsten van de maartcirculaire 2018 betreffende het gemeentefonds en de gevolgen van het IBP.

Het gemeentefonds is voor de gemeenten de belangrijkste inkomstenbron. Normaal gesproken wordt bij de samenstelling van de kader(nota)brief uitgegaan van het meerjarenperspectief uit de laatst verschenen circulaire van het rijk omtrent de verwachte algemene uitkering.

Interessant is echter ook de benodigde informatie over de gemeentefondsuitkering uit de komende mei- of juni-circulaire. Daarin zal vermoedelijk meer duidelijkheid worden gegeven over de nog bestaande onzekerheden, inclusief de taakdecentralisaties.

Gevolgen InterBestuurlijk Programma (IBP)

In het hoofdstuk 'Uiteenzetting financiële positie' van de Kaderbrief 2019-2022 is het één en ander opgemerkt over de algemene uitkering in relatie tot het InterBestuurlijk Programma (IBP). De financiële uitgangspunten hiervan heeft het rijk samen met de cijfermatige uitwerking van het in oktober 2017 gepresenteerde Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst', verwerkt in de zogenoemde Maartcirculaire Gemeentefonds 2018.

Het Kabinet staat de komende jaren voor een aantal urgente maatschappelijke opgaven met een wederzijdse afhankelijkheid tussen de verschillende overheidslagen. Dit vraagt om samenwerking tussen rijk, VNG, IPO en Unie van Waterschappen, waarvoor het IBP is samengesteld. Het uitgangspunt hierbij is dat de overheidslagen gaan samenwerken op basis van gelijkwaardig partnerschap.

Over de financiële uitgangspunten is afgesproken, dat alle overheden zich hiervoor financieel inzetten. Het rijk heeft daartoe de huidige normeringssystematiek 'samen de trap op – samen de trap af' verbreed. Hierdoor krijgt het gemeentefonds meer middelen toebedeeld. Overigens is de VNG van mening, dat gemeenten met het extra vrij besteedbaar budget zelf moeten kunnen bepalen hoe deze extra middelen in te zetten.

Over de financiële gevolgen van het IBP in relatie tot het gemeentefonds, hebben wij de raad in een afzonderlijke memo over de maartcirculaire 2018 al geïnformeerd.

Financiële uitkomsten Kaderbrief 2019-2022

Het financiële meerjarenbeeld is als gevolg van verschillende ontwikkelingen nog onzeker. Zo zijn in de voorliggende kaderbrief onder andere de gevolgen van het opgestelde collegeprogramma nog niet verwerkt. Ook zijn er verschillende onderwerpen in de kaderbrief nog niet op geld gezet. We hebben gezien dat de cijfers van het Sociaal Domein en dan met name de jeugdzorg nog lastig te voorspellen zijn. Zo werden we onaangenaam verrast door de cijfers van de jeugdzorg in het laatste kwartaal van 2017. Hier wordt nog een nadere analyse van gemaakt.

Als we daarnaast rekening houden met de onzekerheden rondom de algemene uitkering, dan zullen de cijfers richting de opstelling van de programmabegroting 2019-2022 ongetwijfeld nog wijzigen.

Als bijlage 1 is in de kaderbrief een totaaloverzicht opgenomen van de aangeleverde financiële mutaties voor 2019 en volgende jaren. Voor zover mogelijk en noodzakelijk zijn door ons deze uitzettingen van de bekende prioriteitsaanduiding voorzien (zie ook de omschrijving op de laatste pagina van de kaderbrief, onder 'Beoordelingscriteria 'nieuw' geld, inclusief incidenteel'. Het betreft hier dus de volgende afwegingscriteria:

1. Onontkoombaar (uitvloeisel van wet- en/of regelgeving, of de gemeente loopt, wanneer we de activiteit niet uitvoeren een aanzienlijk juridisch, financieel en/of bedrijfsrisico of er is sprake van vastgesteld beleid, waar voor de uitvoering geen c.q. onvoldoende financiën beschikbaar zijn).
2. Aanpassing op basis van de realisatiecijfers.
3. Nieuw beleid (er is sprake van gewenst beleid, waartoe de gemeente niet verplicht is).
4. Niet realiseerbare taakstelling c.q. bezuiniging.

Indien we rekening houden met de aangeleverde mutaties, dan zijn daarvan de financiële gevolgen zoals deze zijn weergegeven onder de inleiding van deze Kaderbrief 2019. De voorlopige eindsaldi komen daarmee op:

Samenvattend overzicht (- = voordelig)	2019	2020	2021	2022
Huidige saldo (t/m wijz. 6/2018)	-405.597	-468.511	-135.900	-136.096
Aanvullende correcties c.a. - zie opzet in kaderbrief	-82.237	-81.865	-81.493	-81.121
Aangeleverde mutaties kaderbrief 2019-2022	323.355	-372.426	-802.834	-1.339.567
Saldo meerjarenbegroting	-164.479	-922.802	-1.020.227	-1.556.784

Hoewel de bovenstaande saldi voorsnog positief zijn, is de einduitkomst van de komende meerjarenbegroting dus afhankelijk van de confrontatie tussen de structureel beschikbare middelen en de ambities die de gemeente aan de dag legt. Onderwerpen die daarbij, los van het nieuwe collegeprogramma, ook van invloed zijn op de uiteindelijke budgettaire ruimte zijn (in willekeurige volgorde) onder andere:

- structurele bijdrage 'Initiatiefrijk De Wolden;
- hogere bijdragen verbonden partijen;
- LED-verlichting sportaccommodaties na 2019;
- bezuiniging bibliotheken;
- beheerskosten dorpshuizen na 2019;
- voortzetten opnemen stelpost kapitaallasten nieuwe investeringen na 2021;
- kapitaallasten MFA Zuidwolde;
- uitbreiding formatie wethouders;
- bomenbeleid en onderhoud;
- handhaving vitale recreatieparken;
- vervolg cultuurexplosie;
- toerekening interne uren grondexploitatie en investeringen.

Kaderstellende voorstellen

Bij de aanbidding van de programmabegroting 2014, zal het college de raad op basis van de gedane prioritering een voorstel doen welke speerpunten passen binnen de financiële mogelijkheden, zoals die zich op dat moment voordoen.

Samenvattend stellen wij u voor:

1. kennis te nemen van de informatie uit de Kaderbrief 2019-2022 en van de daarin beschreven financiële ontwikkelingen;
2. kennis te nemen van de voorlopig berekende exploitatiesaldi voor de jaren 2019 t/m 2022;
3. de eventuele zienswijzen van de raadsfracties op deze kaderbrief mee te nemen bij de samenstelling van de Programmabegroting 2019-2022;
4. de algemene beschouwingen over beleidsontwikkelingen en speerpunten met eventuele investeringen voor de periode 2019-2022 te houden in het komende najaar, bij de behandeling van de programmabegroting over deze periode;
5. kennis te nemen van de herziene versie Nota van reserves en voorzieningen 2019-2022.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van De Wolden,

Secretaris,
Nanne Kramer

Burgemeester,
Roger de Groot